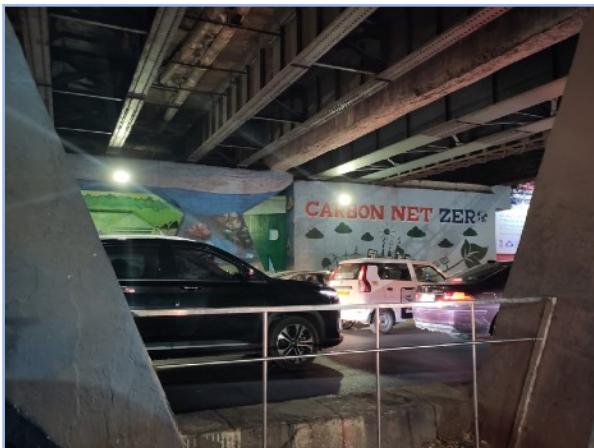

Jeanet bezoekt partners en projectgebied in Indiase Himalaya

Ik ben net terug van een zeer inspirerende, maar soms ook schokkende reis naar India. Het doel was om onze lokale partners weer eens live te zien en spreken. En om te kijken hoe de uitvoering van het project in de Herval-vallei vordert. Ik neem jullie graag even mee op reis.

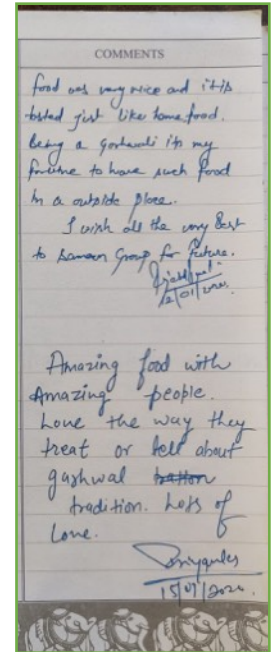
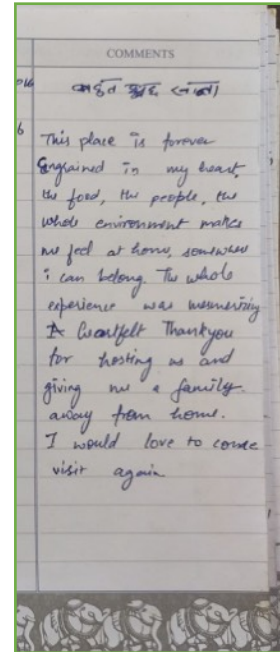
Aankomst in Delhi

Zaterdagavond 25 februari arriveer ik op het internationale vliegveld van Delhi. Goede vriend Manoj, die vanuit verschillende rollen betrokken is bij onze lokale partnerorganisaties, staat me op te wachten. Fijn om hem weer te zien, na een aantal heftige coronajaren waarin hij diverse familieleden is kwijtgeraakt. Na een paar uurtjes slapen vertrekken we al richting de bergen. Hoe eerder ik Delhi achter me kan laten, hoe beter. Het lawaai en de luchtvervuiling zijn slecht te verdragen. Vol ongeloof zie ik een hoopvolle CO2 muurschildering. En met een glimlach zet ik Gandhi op de foto. De regering heeft hem op een originele manier ingezet tijdens de coronacrisis.

Restaurant Mountain Food Connect in Khadi

Zondag einde dag ben ik al op de plaats van bestemming: Khadi. Daar woont Ranjan met zijn gezin en het hele team van onze lokale partnerorganisatie UJJS. Middenin het plaatsje staat het restaurant Mountain Food Connect (MFC), dat wij vanuit Himalaya Resources hebben helpen oprichten. MFC werkt met lokale ingrediënten, die voor eerlijke prijzen worden ingekocht, en serveert lokale gerechten. Gasten zijn lyrisch over het eten, het concept en de vriendelijke bediening. Trots laat Ranjan het gastenboek zien. MFC is naast een krachtig voorbeeldproject voor de regio ook de plek waar UJJS zijn financiële basis vandaan haalt. Een bron van inkomsten, onafhankelijk van projectgeld.

Rechtsonder: Mountain Food Connect, in het midden de trappen naar het dak en de 'production unit'

Samira (zus Ranjan) en Sunita werken veel in het restaurant. Zij genieten van het koken, maar ook van het contact met de vele klanten. Dagelijks wordt de boodschap uitgedragen hoe belangrijk het is om respectvol met de natuur om te gaan en boeren een eerlijke prijs te geven. Ranjan werkt vaak mee. Het feit dat iedereen – ongeacht kaste/positie – in het restaurant werkt, is een statement op zich. Er wordt in India neergekeken op dit type werk. Dat doe je niet als je uit de hoogste kaste komt. UJJS wil dit soort patronen doorbreken. Brahmanen (hoogste kaste) en dalits (kastelozen, onaanraakbaren) werken binnen UJJS schouder aan schouder.

Samira

Sunita

Op het dak

MFC is uitgegroeid tot een ontmoetingsplek voor allerlei organisaties, bewegingen en activisten. Ook hooggeplaatste politici komen met regelmaat langs en prijzen de kwaliteit van het eten. Op het dak is ruimte voor bijeenkomsten en partijen. Er worden huwelijken gearrangeerd, maar ook meetings gehouden. Onlangs nog over het bestrijden van kastendiscriminatie en alcoholmisbruik. Ranjan wil de faciliteiten op het dak langzaam maar zeker uitbreiden, zoals het plaatsen van meer (bamboe) windschermen, een toilet en extra keuken.

Trappen af

Naast het restaurant gaan er trappen naar beneden. Via ruimten waar granen, peulvruchten, bonen en kruiden zijn opgeslagen, kom je bij de 'production unit' van Samoon. Hier heeft Kanchan de leiding. Er staan drie machines die granen en kruiden vermalen en olie persen uit koolzaad. De machines zijn iedere dag in gebruik. Ook tijdens de coronacrisis is er dankbaar gebruik gemaakt van deze faciliteit. Twee van de drie machines werden gefinancierd door Himalaya Resources.

Kanchan heeft zichtbaar plezier in het werk. Haar man zou deze unit gaan leiden maar overleed vrij plotseling. Zij werd door UJJS aangemoedigd het zelf op te pakken. Eerst vond ze dat spannend. Nu vindt ze het leuk om mensen te spreken en verantwoordelijkheid te dragen.

Kanchan

Als ik later Samira en Sunita spreek, komt er een zelfde beeld naar voren. UJJS heeft hen een identiteit gegeven. Zij zijn uit hun schulp gekropen en gaan nu graag in gesprek met mensen. Voor Sunita is dat een ommezwaai van 180 graden. Zij durfde niemand aan te spreken en kijken toen zij in 2011 bij UJJS terecht kwam nadat haar man was overleden. Ik heb alle teamleden geïnterviewd en zal ik de komende tijd portretjes schrijven voor op de website van Himalaya Resources.

Huis van Ranjan in puin

Een van de dingen waar ik erg van schrok was dat het huis van Ranjan en zijn familie grotendeels is verdwenen. Vanwege de wegverbreding van Rishikesh naar Gangotri is er veel gedruild en gehakt in de rotsen. Het huis ging dusdanig grote scheuren vertonen dat het afgebroken moest worden. Het werd te gevaarlijk om er nog in te wonen. Zeker ook omdat het gebied gevoelig is voor aardbevingen. Nu wordt het weer opgebouwd, gebruikmakend van zoveel mogelijk oud materiaal. Het kost veel geld, eerst dat afbreken en nu het opbouwen. De overheid compenseert niks. Vanuit Himalaya Resources starten we een kleine fondsenwervingsactie voor hen.

Bezoek aan drie dorpen

Met UJS en HIMCON, onze andere partnerorganisatie, bezoek ik drie dorpen waar het [huidige project](#) loopt dat Himalaya Resources samen met Wilde Ganzen financiert.

In het dorpje **Choparyali** lopen we via opgeknapte regenwater opvangtanks een heel stuk naar boven. Het opknappen van deze tanks is onderdeel van het project. Hogerop zijn ongeveer vijftig mensen vijvers (chaals) aan het uitgraven; vooral vrouwen, enkele mannen. De vijvers vangen straks de moessonregens op en zorgen ervoor dat de grondwaterstand verbetert en er verder beneden meer bronnen ontspringen. Sommige chaals liggen dichterbij het dorp en vormen een bron voor irrigatie.

Zodra ik ga meehelpen, ontstaat er echt interactie. Ze doen voor hoe ik het moet doen en lachen hard als ik aan de slag ga. Na een tijdje drinken we thee op de berghelling, omringd door honden en geiten. Ik oefen wat hindi. Ze vragen of ik blijf. Er volgt nog een fotoshoot. Het leuke is dat die nu van beide kanten komt. Aardig wat vrouwen hebben inmiddels zelf een smartphone, dus 'smile'.

De volgende dag gaan we naar **Bidkhot**. Ook daar wordt een grote chaal uitgegraven door vooral vrouwen en een paar mannen. Als ik er naar vraag, wordt lachend uitgelegd dat mannen alleen interesse hebben als ze er meer geld mee kunnen verdienen. Ik krijg uitleg van Manoj en Rakesh over hoe ze te werk gaan. Het idee is dat iedere familie iemand afvaardigt voor deze klus. Een chaal levert een bepaald bedrag op en dat wordt verdeeld over de deelnemers. Iedere familie profiteert zo een beetje. Het dorp kan ook besluiten minder mensen te laten werken, die dan dus meer verdienen. Alles gaat in overleg.

Als derde dorp staat **Patudi** op het programma. Onderweg naar boven komen we mannen tegen die tijdens de coronacrisis terug zijn gekomen naar het dorp. Twee van hen werkten als kok in restaurants in verschillende steden. Plotseling was dat over. De lockdown in India werd van de een op andere dag ingevoerd. De derde was chauffeur. Maar door het wegblijven van toeristen was dat ook voorbij. Ze zijn op zich blij om weer in het dorp te zijn ('home is the best'). Maar er is nauwelijks geld. Ze hebben meegeholpen met het uitgraven van chaals. Dat voelt goed en levert een beetje geld op.

We lopen verder naar boven waar een grote groep vrouwen net klaar is met het uitgraven van een chaal. Een van de jongste deelnemers is Shalini. Ook zij kwam tijdens de corona lockdown terug naar het dorp. Ze studeerde in de stad Meerut. Nu geeft ze les in de dorpschool. Zij vindt het fijn in het dorp en wil meer doen. Wie weet kan ze actiever worden voor HIMCON.

Van links naar rechts: Chait, Makhan, Vipin

Shalini

In Patudi laten Rakesh en Shanti (HIMCON veldwerker) me nog veel meer nieuwe en herstelde chaals zien die onlangs zijn uitgegraven. Ze liggen dichtbij bronnen. We keren terug via een oud bos dat door de gemeenschap wordt onderhouden. Er staan hele grote bomen en ze wijzen me op een oude waterbron, die een paar jaar geleden in ere is hersteld. We drinken thee bij deze bron. Een bijzondere plek!

Rakesh en Shanti laten nieuwe chaal zien

Beschermd gemeenschapsbos

Ook een mooie afsluiting van de dorpsbezoeken. Het grootste deel van de projectactiviteiten is al uitgevoerd. In de komende maanden gaan ze nog eikels zaaien en kleine opgekweekte boompjes aanplanten. Als ik Shanti vraag naar haar dromen dan zegt ze: 'We werken nu in 5 dorpen, maar dat moet eigenlijk verdubbelen'. En Rakesh zegt: 'Ja, we willen meer Shanti's aan het werk kunnen zetten'

Shanti doet administratie deelnemers

Nabespreking met v.l.n.r. Rakesh, Ranjan, Manoj en Om Prakash

De spirit is goed. Ik realiseer me dat er zoveel gedaan wordt en kan worden met financiële steun vanuit Nederland. Extra belangrijk, nu de Indiase overheid het ernstig laat afweten en het leven van maatschappelijke organisaties zuur maakt in plaats van faciliteert. De laatste dagen interview ik nog een paar teamleden van UJS, reizen Manoj en ik terug naar Delhi en ontmoet ik een paar oude studievrienden ('Ja, het is echt 30 jaar geleden' 😊).